

 Hem

 Om verktyget

 Lagar och regler

 Diskrimineringsgrunder

 Juridiska begrepp

 Andra viktiga begrepp

 Myndigheter

 Material

Välkomna

Ni är nu inloggade och kan börja arbetet med förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Tänk på att engagera de som berörs av planen. Ett effektivt

Ett systematiskt likabehandlingsarbete...

...är ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter och förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling för de elever som deltar i eller söker till verksamheten.

Kontakta DO om du har frågor

Om ni har frågor gällande innehåll kan du höra av dig till Lena Sievers och om ni har tekniska frågor om verktyget kan du vända dig till Josefin Lindner eller Lisa Hederström. Kontakta oss på DO:s växel: 08-120 20 700 eller DO:s e-post planforskolan@do.se

likabehandlingsarbete bedrivs i en process i vilken personal, barn och föräldrar aktivt deltar. Det gäller även för arbetet med själva planen.

Målet är att ni efter att ha gått igenom verktyget ska ha en plan som både är anpassad efter er förskolas behov och som håller hög kvalitet. Det är endast ni som har lösenord till ert konto som kan se er plan. Varken Diskrimineringsombudsmannen (DO) eller någon annan myndighet har tillgång till er plan eller kommer att granska den per automatik. Verktyget är ett stöd men ger ingen garanti för att er plan lever upp till lagens krav.

I vänsternavigeringen hittar ni mer information om hur verktyget fungerar och om de regelverk som styr arbetet med hela planen samt en presentation av de olika diskrimineringsgrunderna och viktiga begrepp. Där hittar ni också länkar till det stödmaterial som har arbetats fram av bland annat DO, Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen och Skolverket.

I huvudmenyn hittar ni de olika steg som ni kan följa för att ta fram er plan. Verktyget guidar er steg för steg igenom de punkter som en plan mot diskriminering och kränkande behandling måste innehålla för att leva upp till lagens krav. Dessutom får ni längs vägen en rad praktiska tips, lärande exempel och hänvisning till aktuella lagparagrafer

Nu kan ni sätta igång. Börja med Grunduppgifter. Lycka till!

Begreppet förskola

Med begreppet förskoleverksamhet avses här inte bara förskolor utan även andra verksamheter av pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskolan, till exempel öppen förskola och familjedaghem. Fortsättningsvis kommer förskolan att användas som ett samlingsbegrepp som inkluderar dessa verksamheter.

Grunduppgifter

I en bra plan går det att följa en röd tråd mellan vision, kartläggning, mål och konkreta åtgärder för såväl förebyggande som och främjande arbetet samt uppföljning och utvärdering. Börja på denna sida med att fylla i grunduppgifter samt förskolans vision i arbetet för att främja lika rättigheter.

Förskolans namn

Sparades 2011-06-10

Förskolans logotyp

Sparades 2010-12-06

Ta bort bild

no file selected

Endast .png .jpg .jpeg .gif .bmp (max ca 1MB)

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Tips

[Varför involvera barnen?](#)

[Hur kan man involvera barnen?](#)

[Hur kan man involvera föräldrarna?](#)

[Hur kan planen förankras?](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen och skollagen](#)

[Skolverkets allmänna råd](#)

[Förordningen](#)

Sparades 2011-06-10

Vår vision ? ? ?

Sparades 2011-06-10

Planen gäller från ? ? ?

Sparades 2010-09-06

yyyy-mm-dd

Planen gäller till ? ? ?

Sparades 2010-09-06

yyyy-mm-dd, (fältet är obligatoriskt och kan inte lämnas tomt)

Ansvariga för planen ? ? ?

Sparades 2011-06-10

Barnens delaktighet ? ? ?

Sparades 2011-06-10

Vårdnadshavarnas delaktighet

Sparades 2011-06-10

Personalens delaktighet

Förankring av planen

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Utvärdera

Utvärderingen är en viktig utgångspunkt för den nya planen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska innehålla en redovisning av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts. Har åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående års plan?

Det är bra att ange i planen när och hur den kommer att utvärderas. Det är viktigt att både de anställda, barn och föräldrar har möjlighet att delta i utvärderingen av förskolans likabehandlingsarbete.

Utvärderingen ska fyllas i även om det är första året er skola använder detta verktyg. Om er förskola använt detta verktyg förut kan ni se de mål och åtgärder som finns i föregående års plan här till höger.

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Sparades nu

Tips

[Hur kan man utvärdera?](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen och skollagen](#)
[Förordningen](#)

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Sparades nu

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Sparades nu

Årets plan ska utvärderas senast

Sparades nu

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Sparades nu

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Sparades nu

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Främja lika rättigheter och möjligheter

Främjande handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en miljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla barn och ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Det främjande arbetet är en av verksamhetens fortgående uppgifter och bör därför bedrivas på ett kontinuerligt, systematiskt och målinriktat sätt.

Det är viktigt att ni i planen redovisar de åtgärder som ni kommer att genomföra för att främja barns lika rättigheter. Det ska framgå vad som ska göras, vem som ska göra det, när det ska vara klart, vilka mål som ska uppnås och hur de olika åtgärderna ska utvärderas.

Enligt lagen ska det finnas åtgärder för diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning. DO och BEO rekommenderar att ni även beaktar diskrimineringsgrunderna könsidentitet eller könsuttryck samt ålder inom ramen för det främjande arbetet.

I skollagen ställs inte några direkta krav på att skolan ska bedriva ett främjande arbete för att stävja kränkande behandling. DO och BEO rekommenderar ändå att kränkande behandling beaktas även i det

Tips

[Främja och förebygga](#)
[Kompetensutveckling](#)
[Kön](#)
[Könsidentitet eller könsuttryck](#)
[Etnisk tillhörighet](#)
[Religion eller annan trosuppfattning](#)
[Sexuell läggning](#)
[Funktionsnedsättning](#)
[Ålder](#)
[Kränkande behandling](#)
[Märkbar mångfald](#)
[Marknadsföring](#)
[Tillgänglighet](#)
[Introduktion och inskolning](#)
[Mål och delmål](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen](#)
[Skolverkets allmänna råd](#)

främjande arbetet. Det förordas även i Skolverkets allmänna råd.

Har utvärderingen av fjolårets plan resulterat i nya mål och åtgärder för främjandearbetet som ska genomföras under kommande läsår? Glöm i så fall inte att ta upp dem i den aktuella planen.

Du har inte skapat någon främjande insats

[Lägg till insats](#)

[Lägg till insats](#)

[Lägg till insats](#)

Namn ? ? ?

Områden som berörs av insatsen ? ? ?

Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning ? ? ?

Insats ? ? ?

Ansvarig

Datum när det ska vara klart

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Kartlägg

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som ni har identifierat ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningen bör inte bara omfatta förekomsten av trakasserier och kränkande behandling utan även en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå. Verksamheten kan genom sin organisation, regler, gruppindelningar, schemaläggningar och andra inslag oavsiktligt medverka till att diskriminering uppstår. Rutiner och regler behöver därför ses över för att minimera risken för att det uppstår strukturer som bidrar till diskriminering.

Kartläggningen ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning. DO rekommenderar att ni även beaktar diskrimineringsgrunderna könsidentitet eller könsuttryck samt ålder vid kartläggningen. Olika diskrimineringsgrunder kan samverka och förstärka utsatthet för exempelvis diskriminering.

Både de anställda och barn bör involveras i kartläggningsarbetet. Med tanke på barnets ålder är det lämpligt att även föräldrarna är med i arbetet.

Tips

[Kartläggningsmetoder](#)

[Kartläggningsverktyg](#)

[Husmodellen](#)

[Områden att se över](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen och skollagen](#)

[Skolverkets allmänna råd](#)

Kartläggningsmetoder

Sparades 2011-06-10

Områden som berörs i kartläggningen

Sparades 2011-06-10

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Sparades 2011-06-10

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Sparades 2011-06-10

Resultat och analys

Sparades 2011-06-10

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Förebygg

I detta steg ska ni utifrån resultatet i kartläggningen formulera konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det förebyggande arbetet syftar nämligen till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns er verksamhet.

Det ska framgå vad som ska göras, vem som ska göra det, när det ska vara klart, vilka mål som ska uppnås och hur de olika åtgärderna ska utvärderas.

Det är viktigt att både de anställda och barn deltar i planeringen av det förebyggande arbetet. Med tanke på barnets ålder kan det vara lämpligt att inkludera även föräldrarna.

Har utvärderingen av fjolårets plan resulterat i nya mål och åtgärder för det förebyggande arbetet? Glöm i så fall inte att ta upp dem i den aktuella planen.

Du har inte skapat någon förebyggande åtgärd

[Lägg till åtgärd](#)

[Lägg till åtgärd](#)

[Lägg till åtgärd](#)

Namn

Tips

[Främja och förebygga
Trakasserier och kränkande
behandling](#)
[Arbetssätt, rutiner och
regler i verksamheten](#)
[Mål och delmål](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen och
skollagen](#)
[Skolverkets allmänna råd](#)

Områden som berörs av åtgärden ? ? ?

Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning ? ? ?

Åtgärd ? ? ?

Motivera åtgärd ? ? ?

Ansvarig ? ? ?

Datum när det ska vara klart

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Rutiner för akuta situationer

Planen ska innehålla rutiner för hur förskolan ska agera när någon i personalen får reda på att ett barn kan vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det saknar betydelse vem i personalgruppen som får kännedom och på vilket sätt det sker.

Utredningsskyldigheten gäller inte bara när det drabbade barnet eller barnets föräldrar informerar förskolan. Förskolan måste även agera när informationen kommer från andra barn, när anmälan sker anonymt eller om någon från förskolans personal blir vittne till en situation som skulle kunna vara kränkande för ett barn.

Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för utredningen kring vad som hänt. Även föräldrarnas synpunkter på det inträffade behöver beaktas. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen. Utredningen ska omfatta både den som upplever sig trakasserad eller kränkt och den eller dem som kan ha utfört kränkningarna. Först när alla inblandade har fått möjlighet att yttra sig och ge sin bild av vad som har hänt kan förskolan objektivt bedöma situationen.

Om det visar sig att trakasserier eller kränkningar har förekommit måste förskolan vidta åtgärder för att förhindra att de fortsätter. Åtgärderna som vidtas bör grundas på utredningen i det enskilda fallet och riktas till såväl det barn som blivit utsatt som till det eller dem som utövat trakasserier eller kränkningar. Det bör också övervägas om åtgärder behöver vidtas för att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och

Tips

[Personalens skyldighet att informera rektor och huvudmannen](#)

[Att upptäcka tidigt](#)

[Kränkningar som utförs av barn](#)

[Kränkningar som utförs av anställda](#)

[Lärande exempel](#)

Lagar och regler

[Diskrimineringslagen och skollagen](#)

[Nyheter i skollagen som börjar gälla 2011](#)

[Skolverkets allmänna råd](#)

verksamhetsnivå.

Det är viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan förskolechefen, eller någon med motsvarande ledningsfunktion, och personalen för detta arbete. Det ska också finnas rutiner för hur uppföljning och dokumentation ska gå till. Det är viktigt att skolan agerar skyndsamt. Handlingsplikten inträder så fort det finns någon misstanke om att ett barn kan fara illa.

Policy

Sparades 2011-06-10

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Sparades 2011-06-10

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Sparades 2011-06-10

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Förklaring

Sparades 2011-06-10

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Sparades 2011-06-10

Rutiner för uppföljning

Sparades 2011-06-10

Rutiner för dokumentation

Sparades 2011-06-10

Ansvarsförhållande

Sparades 2011-06-10

 [Se sparad sida](#) [Se hela planen](#)

Vår plan

Här kan ni hantera olika versioner av planer.

Att fastställa en plan

Hittills har ni jobbat och sparat ändringar i verktyget för att sammanställa er plan. Om ni nu tycker att planen är klar kan ni fastställa den här. När ni har fastställt planen kan ni inte göra ändringar i den. Ni fastställer en plan på följande sätt:

1. Förhandsgranska planen en sista gång genom att klicka på "Se hela planen". Är det något ni vill ändra - gå tillbaka till det steget i verktyget och spara sidan.
2. Kryssa i rutorna ni ser högst upp i förhandsgranskningen om ni till exempel vill visa diskrimineringsgrunder eller logotyp.
3. Stäng rutan för förhandsgranskningen.
4. Fyll i det namn ni vill ge planen (se nedan, under Planens namn).
5. Klicka på "Fastställ planen".

Planen är nu fastställd och placeras under "Fastställda planer" där ni bland annat kan se när den är fastställd och under vilken tidsperiod planen gäller.

Genomföra justeringar efter fastställande

Ni kan inte göra ändringar i den version (eller de versioner) som är fastställda. Om ni vill ändra i planen får ni skapa en ny version av planen. Det gör ni på följande sätt:

Tips

[Hur kan planen förankras?](#)
[Spara planen i olika format](#)

1. Gå tillbaka till den flik (i verktyget) som ni vill justera.
2. Genomför justeringen och spara sidan.
3. Gå tillbaka hit (till "Vår plan") och fastställ en ny plan.

Varje gång du klickar på "Fastställ planen" sparas en ny version av planen. De syns under "Fastställda planer" (se nedan).

Aktuell plan

Endast en av de fastställda planerna kan vara aktuell. Det är alltså den planen som ska gälla för er verksamhet. Den aktuella planen kommer också att ligga till grund för nästa års utvärdering. När ni klickar på knappen "Gör planen aktuell" kommer den planens främjande insatser och förebyggande åtgärder göras synliga under steget "Utvärdera". Detta syftar till att underlätta utvärderingen.

Fastställ planen du arbetar med

Namnge planen

Fastställda planer

Namn	Planen sparades	Visa planen	Planen gäller mellan	Ta bort	Aktuell plan
testing	30 november 2010	Visa / skriv ut	2010-09-12– 2010-12-13		Planen är aktuell